

LITEŇSKÉ ZRCADLO

RADNIČNÍ NOVINY PRO OBČANY LITNĚ

LEDEN 2021

Očkování proti koronaviru začíná, rádi pomůžeme

Od 15. ledna se mohou k očkování proti koronaviru registrovat senioři starší 80 let. Jsme připraveni s registrací pomoci a děkujeme všem, kteří svým blízkým již pomohli či pomáhají.

Po registraci na internetové adrese <https://registrace.mzcr.cz> budou zájemci vyzváni k rezervaci termínů na očkovacích místech, které jsou v našem regionu v nemocnicích v Berouně a Hořovicích. Nemocnice zatím na vakcíny čekají, jakmile je budou mít k dispozici, bude možné zarezervovat dva termíny na dvě dávky na základě PINu zasláného při registraci.

Jako první jsou očkováni pracovníci covidových oddělení v nemocnicích, poté ostatní zdravotníci a zaměstnanci v sociálních službách a domovech seniorů. Nemocnice v Berouně a Hořovicích připravují prostory pro očkovací centra tak, aby měla bezbariérový přístup a byla průchozí, zajištěna bude sterilita prostředí. Očkovat se bude od pondělí do pátku mezi osmou a šestnáctou hodinou.

V únoru až červnu by měla probíhat **druhá fáze očkování**, během níž budou očkovány osoby starší 65 let, dále bez ohledu na věk lidé trpící chronickými respiračními onemocněními, hypertenzí, závažnými srdečními onemocněními, obezitou, hematologickými obtížemi, onemocněním jater a ledvin, diabetici, pacienti po transplantaci kostní dřeně nebo solidního orgánu či s léčbou ovlivňující imunitní systém a podobně. Dále pracovníci ve zdravotnictví, kteří nespádali do předchozí fáze, pracovníci kritické infrastruktury (IZS, energetika, vláda, krizové štáby, armáda, pedagogové, pracovníci v potravinářství, představitelé krajů a měst). Registrace bude možná opět online v Centrálním rezervačním systému na <https://registrace.mzcr.cz>.

Pokračování na straně 2

FOTO MĚSÍCE

Zasněženou vodárnu v Leči poslala Gabriela Jelínková. Děkujeme i za ostatní zasláné fotografie a těšíme se na další. Možná právě ta Vaše bude příště vybrána do příštího čísla! Posílejte na zpravodaj@mestysliten.cz.

Slovo starosty

Milí přátelé,

na podzim loňského roku 2020 vybral Zámek Liteň v rámci akce ZUŠ OPEN 2020 téměř 10 tisíc korun na opravu Kaple Svatého Jana Nepomuckého v Litni. Zámek Liteň a Městys Liteň přidaly další peníze a zao-krouhlily vybranou částku na 15 000 Kč. To byl první impuls k tomu, abychom se začali reálně zabývat opravou kaple. Zadali jsme proto zpracování restaurátorského záměru a získali kladné stanovisko Odboru územního plánování a regionálního rozvoje, Úseku památkové péče. S restaurátorským záměrem jsme získali i odhad finanční náročnosti celého záměru. Věděli jsme, že 15 tisíc stačit nebude, ale že by nás oprava měla vyjít na 400 tisíc jsme nečekali...

Tak jsme uvažovali dál. Samozřejmě, že existuje nějaká dotační možnost. Ta je ale omezená a stačila by asi tak na polovinu našeho záměru. Proto jsme se rozhodli uspořádat finanční sbírku. Oznámili jsme Krajskému úřadu konání sbírky, dali k projednání na zasedání zastupitelstva městyse a požádali banku o zřízení sbírkového účtu. Číslo účtu je **296542174/0300** a my budeme vděční za každý byt sebemenší příspěvek! Těšíme se, že zase zkrášlíme kousek našeho okolí.

Výklenková kaple je přistavěná ke zdi kostela, na obou stranách má rovné pilastry s rovnými patkami a hlavicemi a je vodorovně členěna třemi římsami. Stříška je kamenná, vysekaná ze dvou kusů pískovce. Kaple je zděná z cihel, nahozená omítkou. V nice je osazena socha sv. Jana Nepomuckého se soklem vysekaná ze středně zrnitého až hrubozrnného pískovce. Figura světce stojí v kontrapostu na pravé noze, levá noha je pokrčená a předsunutá. Světec drží kříž šikmo přes hrud. Hlavou se opírá o rameno kříže. Při opravě budou na soudržných omítkách odstraněny druhotné barevné nátěry a povrch omítek bude zpevněn. Uvolněná část stříšky bude přesazena, pískovec očištěn zpevněn organokřemičitany.

Pokračování na straně 2

Slovo starosty

Pokračování ze strany 1

Dále bude pískovec plasticky doplněn a barevně upraven. Oprava zahrnuje očištění sochy se soklem od prachových depozitů, druhotných barevných úprav a doplňků a celkové zpevnění organokřemičitany. Počítá i s provedením plastického doplnění, lokální barevné retuše a hydrofobizace a také s rekonstrukcí kovového atributu svatozáře z mědi včetně pozlacení plátkovým zlatem.

Plášť kaple bude natřen vápenným nátěrem podle nálezové situace a vyhodnocení z průzkumu.

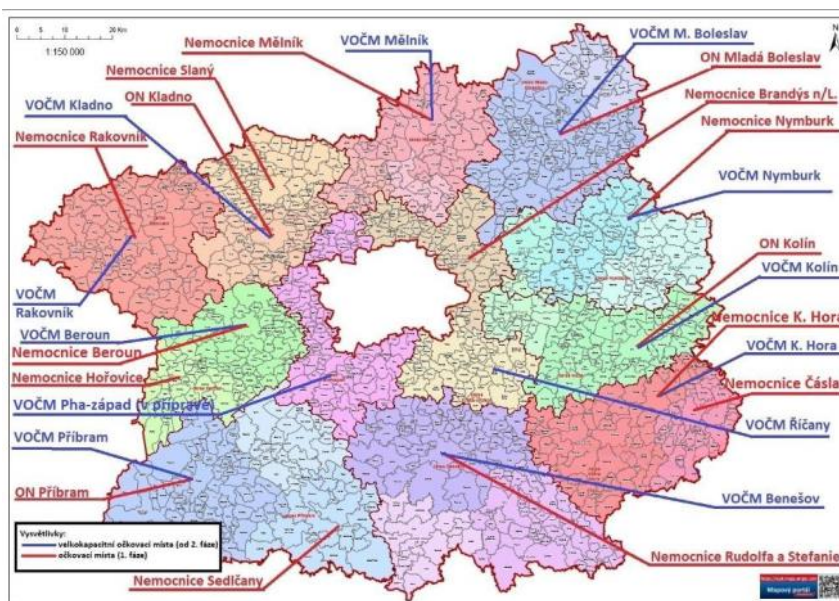
Děkuji všem za případnou podporu, abychom mohli opravu co nejdříve zahájit.

Váš Filip Kaštánek, starosta

Očkování proti koronaviru začíná, rádi pomůžeme

Pokračování ze strany 1

Očkovačská místa ve Středočeském kraji pro fázi 1 (červené) a pro fázi 2(modré).

Ve třetí fázi, která je plánována od července 2021 až do roku 2022, bude probíhat očkování široké veřejnosti v očkovačích místech a ve velkokapacitních očkovačích místech (VOM). To je v současnosti plánováno v našem nejbližším okolí jen v Berouně, ale o vznik dalšího usilují naši kolegové v Dobřichovicích, kde s nápadem na zřízení očkovačského centra přišli TJ Sokol Dobřichovice. Starosta Dobřichovic Petr Hampl proto prosí o pomoc při shánění personálu, tedy lékařů, sester a administrativních pracovníků. Pokud byste měli zájem, ozvěte se nám a my kontakt předáme, nebo se ozvěte přímo městskému úřadu v Dobřichovicích na info@dobrichovice.cz nebo na telefonech 257712182 a 257711590.

Jak očkování probíhá?

- při příchodu potvrdíte svou registraci
- následuje měření teploty a převzetí informačního letáku o očkování
- prokážete identitu (občanským průkazem, pasem či řidičským průkazem) a podle Vašeho rodného čísla bude ověřena registrace
- následuje vyplnění lékařského dotazníku a krátký pohovor s lékařem
- provedení očkování
- zápis očkování do ISIN (čárový/QR kód)
- po očkování počkáte 15 minut v čekárně

ZE ŽIVOTA KNIHOVNY

Vážení milovníci knih, doufám že jste pod vánočním stromečkem našli mnoho krásných titulů, protože jak to vypadá, bude provoz naší knihovny i nadále omezený. Když píšete tento článek, nacházíme se ve fázi PES č. 5, což znamená že knihovna musí být veřejnosti uzavřena. Jakmile vstoupíme do fáze PES č. 4, knihovna otevře své „výdejní okénko“ a vy si budete moci přijít pro knihy rezervované přes email knihovna@mestysliten.cz.

Romanticky naladěné čtenářky se mohou těšit na nejnovější bestsellery od Nory Robertsové a Danielly Steelové. Na přání našich čtenářů přibýlo několik velmi dobře napsaných románů o životních osudech odehrávajících se na pozadí dějin od české autorky Aleny Mornštajnové. Na děti v knihovně čeká detektivní příběh od slavného spisovatele detektivek Jo Nesbo. Doufejme, že si tyto nové tituly budete moci již brzy vypůjčit.

Příjemné chvíle s dobrou knihou přeje

Elise Větrovský

O odstávkách bude ČEZ informovat jen elektronicky

Společnost ČEZ již nebude vyvěšovat upozornění týkající plánovaných odstávek elektřiny, ale bude o nich informovat prostřednictvím e-mailu či SMS. Elektronicky bude informovat i o poruchách.

Stačí se registrovat na internetové adrese společnosti ČEZ Distribuce www.cezdistribuce.cz/sluzba a o plánovaných odstávkách elektřiny se dozvíte vždy nejméně 15 dnů předem. Při registraci musíte zadat datum narození nebo IČ a EAN kód, který najdete na vyúčtování či smlouvě.

Svozy velkoobjemového a nebezpečného odpadu v roce 2021

Jarní svoz odpadu letos proběhne 15. května a podzimní 23. října.

Upozorňujeme, že svozů mohou využít jen obyvatelé přihlášení k trvalému pobytu a/nebo ti, kteří za likvidaci odpadu v Litni platí. Výše poplatku za likvidaci odpadů zůstává ve stejné výši 750 Kč na obyvatele a 250 Kč pro seniory a rekreační objekty. Splatnost poplatku je do 30.6.2021 a lze hradit již nyní. Pokud se potřebujete zbavit velkoobjemového či nebezpečného odpadu mimo svozy, využijte prosím sběrný dvůr v Řevnicích, Berouně či nově v Králově Dvoře.

Ceny vodného a stočného v roce 2021

Pro rok 2021 jsme vypočítali cenu vodného a stočného při započítání zvýšených nákladů takto: vodné 35,30 Kč vč DPH, stočné 55,77 Kč vč DPH, celkem 91,07 Kč vč. DPH. Cena vodného a stočného tak zůstává téměř 1 Kč pod úroveň roku 2019.

Důvodem zvýšení ceny oproti roku 2020 jsou stoupající náklady v roce 2021: ceny chemikálií, energie a výše minimální mzdy.

V roce 2020 se cena vodného a stočného snížila o 4 Kč/m³ s DPH z 92 Kč na 88 Kč, protože jsme zvyšující se náklady kompenzovali zefektivněním měření odběrů.

Cenu pro rok 2021 schválili zastupitelé na prosincovém zasedání, jak se dočtete v Krátce ze zastupitelstva na následující straně.

Zámek Liteň oslaví deset let Festivalu Jarmily Novotné letním představením Rusalka v parku

Nezisková organizace Zámek Liteň pořádá kulturní benefiční akci také u příležitosti 10 let své existence.

RUSALKA V PARKU se uskuteční v parku zámku Liteň 28. srpna 2021. Půjde o koncertní provedení nejznámějších částí opery Rusalka.

Pozvání do projektu přijal Symfonický orchestr Českého rozhlasu, který vystoupí pod taktovkou Roberta Jindry. Hlavní roli Rusalky ztvární jedna z našich nejžádanějších sopranistek Kateřina Kněžíková, role Prince se ujme talentovaný Richard Samek. Role Vodníka se zhostí Jan Martiník a role Cizí kněžny a Ježibaba Jana Kurucová. Do vedlejších rolí Žínek jsme přizvali vybrané absolventky Interpretačních kurzů v Litni.

Zámecký park poprvé zažije rozměrnou scénou překypující hudbou, zpěvem a tancem v režii vždy nápaditých bratrů Cabanů. Pěveckým vystoupením dodají ten správný efekt tanečníci, kteří během představení rozvíří své kreace na různých místech parku. Ty divákům neuniknou díky projekcím na velkoplošných obrazovkách, jež budou lemovat scénou.

Vstupenky jsou již v prodeji na webové stránce www.zamekliten.cz prostřednictvím sítě Ticketportal v 6 cenových kategoriích: I. 2990 Kč, II. 2450 Kč, III. 1750 Kč, IV. 1250 Kč, V. 750 Kč, VI. 350 Kč. Vstupenky v I. kategorii zahrnují pozvání na číši vína po koncertě. Děkujeme za podporu a těšíme se na viděnou!

**Rusalka
v parku**

Open air k 10. výročí Festivalu Jarmily Novotné

28. 8. 2021 ve 20:00, zámek Liteň

K. Kněžíková, R. Samek, J. Martiník, J. Kurucová
SOČR, dirigent: R. Jindra, režie a scéna: Cabani

www.zamekliten.cz

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA

Poslední veřejné zasedání zastupitelstva v roce 2020 se konalo ve čtvrtek 17. prosince 2020 opět prostřednictvím videokonference v návaznosti vládní nařízení. V úvodu pan starosta přivítal přítomné zastupitele, konstatoval usnášeníschopnost, určil zapisovatele a byli odhlasováni ověřovatelé. Po schválení programu, přidání šesti bodů k projednání a znění zápisu ze zasedání č. 24/2020 přistoupili zastupitelé k jednotlivým projednávaným bodům, kterých bylo 27.

V prvních bodech zastupitelé odsouhlasili přidělení mimořádných dotací z fondu Kulturní a sportovní komise pro SDH Liteň (25 000 Kč na pořízení vybavení na pořádání akcí) a FK Liteň (19 500 Kč na rekonstrukci WC na hřišti), protože z důvodu epidemie COVID-19 nebyly prostředky přidělené pro rok 2020 některými spolky vyčerpány a nelze je převést do dalšího roku.

Dále zastupitelé souhlasili s podpisem Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby (přípojka elektro pro parc. č. 842/10) a naopak těsně nebyla zastupiteli schválena Smlouva o spolupráci s investorem projektu FARMAPARK, na jejímž základě by mohl investor poblíž Bělče připravit výstavbu dvou rodinných domů a farmaparku včetně potřebné infrastruktury. Městys Liteň (ML) by za potřebnou změnu územního plánu obdržel 3 mil. Kč na další investice a 400 tis. Kč na uhrazení poplatku za zrychlenou změnu územního plánu – 4 z přítomných zastupitelů bylo pro, 1 se zdržel a 1 byl proti).

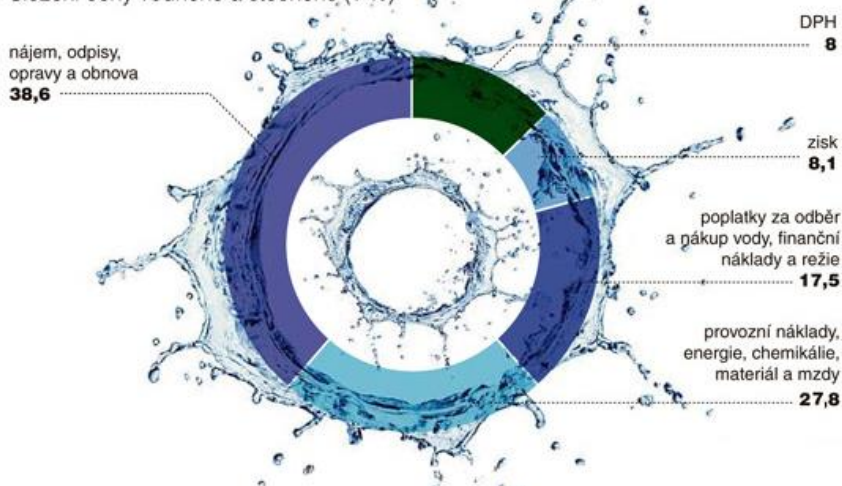
V bodě 7 zastupitelé projednávali první žádost o prominutí poplatku za likvidaci odpadů – vzhledem k faktu, že se jedná o druhou nemovitost vlastníka (neobývanou), přičemž rodina žije v jiné nemovitosti, kde poplatky řádně a včas hradí a žádost byla podána včas, zastupitelé s prominutím souhlasili (podrobný právní výklad a zdůvodnění viz zápis).

V dalším bodě souhlasili se Smlouvou o realizaci překládky sítě elektronických komunikací (jedná se o jeden z dokumentů potřebných ke stavebnímu povolení na opravu chodníků a veřejného osvětlení v Nádražní ulici).

Ceny vodného a stočného

V dalším bodě zastupitelé schválili kalkulaci vodného a stočného pro rok 2021:

Složení ceny vodného a stočného (v %)

– cena bude 91,07 Kč/m³ (vodné 35,30 Kč vč. DPH a stočné 55,77 Kč vč. DPH)

– cena v roce 2020 byla 88,00 Kč/m³

– cena v roce 2019 byla 92,00 Kč/m³ (nově odsouhlasená cena pro rok 2021 tak zůstává téměř 1 Kč pod úroveň roku 2019)

Odsouhlasené smlouvy

V následujících třech bodech zastupitelé hlasy všech přítomných souhlasili s podpisem:

– **Příkazní smlouvy na administraci dotace „Zavedení systému evidence odpadů ISNO v Městysi Liteň“.** V této souvislosti připomínáme, že poplatek za odstranění odpadů se skládá ze tří částí

– poplatku obci, na jejímž katastru se skládka nachází, poplatku na vytváření vázaného rekultivačního fondu a poplatku za odstranění odpadu. Podle nového zákona by se první dva poplatky měly rapidně zvýšit, při nejhorším scénáři až 22 procent. ML uspěl s žádostí o dotaci a plánuje zavedení štičkového systému na sledování pohybu odpadu a jeho množství z důvodu prokázané úspory nákladů. ML také plánuje nákup žlutých popelnic na plasty o objemu 240 l pro každou domácnost, který přinese zvýšení objemu a efektivnější využívání, čímž se prodlouží interval svozu, takže dojde k úspoře nákladů. Každá domácnost rovněž obdrží kompostér nebo nádobu na bioodpad, který tvoří přibližně 50 procent směsného odpadu z domácnosti. V budoucnu ML ještě plánuje stavební úpravy všech sběrných míst, což závisí na financích, protože toto není součástí dotace.

– **Darovací smlouvy**, neboť se na ML obrátil obyvatel Litně s tím, že chce obci darovat 5 000 Kč na další výsadbu stromů. ML se v darovací smlouvě zavazuje, že darovanou částku použije výhradně

k danému účelu a využije ji nejpozději do 31. prosince 2021.

– **Smlouvy o spolupráci týkající se vodovodu pro Zemědělské družstvo (ZD) Mořina**, které zamýšlí výlučně na své náklady provést stavbu prodloužení stávajícího vodovodního řadu a nově připojit vlastní zemědělský areál na veřejný vodovod. Účelem smlouvy je upravit vzájemné vztahy tak, aby měl ML jistotu, že ZD Mořina provede předemtnou stavbu výlučně na své náklady, a to včetně poplatků majiteli komunikace.

Nesouhlas se smlouvou o pronájmu prostor železniční stanice Liteň

S podpisem Smlouvy o pronájmu prostor v železniční stanici Liteň v bodě č. 13 naopak zastupitelé nesouhlasili, neboť smlouva obsahuje několik nevýhodných ustanovení – vybudování přípojek na náklady ML bez možnosti jakékoliv náhrady s ohledem na výpovědní dobu, která činí pouhý jeden měsíc, v případě výpovědi nutnost uvedení do původního stavu (tj. odstranění přípojek).

Liteňské vouchery pokračují

Hlasy všech přítomných zastupitelů bylo odsouhlaseno pokračování projektu „Liteňský voucher“ pro mladistvé a seniory. I v roce 2021 tak platí, že každý obyvatel ML do 18 let a od 60 let věku může ročně čerpat vouchery v hodnotě 600 Kč. Liteňské vouchery motivují občany k přihlášení trvalého bydliště v Litni, což znamená finanční přínos pro ML, a umožňují mladé i starší generaci zapojit se do nejrůznějších volnočasových aktivit, jejichž počet k naší radosti stále roste (viz stránka Liteňské vouchery na obecním webu, na které najdete seznam poskytovatelů).

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA

Pokračování ze strany 4

Dále zastupitelé souhlasili s odprodejem pozemku parc. č. 195/1 za cenu dle znaleckého posudku (jedná se o pozemek v tělese dráhy, pro ML jakkoliv nevyužitelný).

Zamítnutí prominutí penále

V dalším bodě zastupitelé zamítli dvě žádosti o prominutí penále z poplatku za likvidaci odpadů – penále bylo zavedeno jako restriktivní opatření na základě téměř faktické nevymahatelnosti poplatků a jeho odpuštění by bylo nespravedlivé vůči všem jiným občanům, kteří ho v minulosti uhradili. V letošním roce ML prodloužil splatnost poplatku o celé čtvrtletí a v rámci možností se snažil občany na termíny upozorňovat, byť to není jeho povinností. Obě žádosti o prominutí dorazily několik měsíců po řádném termínu a několik týdnů po prodlouženém termínu splatnosti, který byl letos 14. října 2020.

Smlouva se společností RUMPOLD-P

Hlasy všech přítomných zastupitelů byl odsouhlasen podpis Dodatku č. 13 ke smlouvě o komplexním zabezpečení odstranění odpadu se společností RUMPOLD-P. Původní smlouva obsahuje ustanovení o zvyšování ceny a z toho důvodu vyjednáváme o cenách každý rok. Protože se jedná o zákonné poplatky, neexistuje jiná možnost, nežli od 1. 1. 2021 začít platit zvýšené poplatky stanovené zákonem, viz přechází strana u odsouhlasené smlouvy na administraci „Zavedení systému evidence odpadů ISNO v Městysi Liteň“.

Odpis nedobytných pohledávek

V osmáctém bodě zastupitelé souhlasili s odpisem nedobytných pohledávek z místního poplatku za likvidaci odpadů ve výši půl milionu korun za roky 2005–2017. Byť by se to někomu mohlo zdát v kontextu s výše uvedeným neprominutím penále nelogické, tak zastupitelé bohužel musí akceptovat platné zákonné úpravy. Pohledávky vedené v účetní evidenci pohledávek, u kterých dle § 148 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, uběhla lhůta pro stanovení daně, je nutné odepsat dle § 158 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (Odpis nedoplatku pro nedobytnost). ML si je vědom toho, že pakliže je ve lhůtě 3 let od splatnosti poplatku vydán platební výměr, lze poplatek vymáhat 6 let a v některých případech i déle (lhůta se přerušuje např. zahájením exekutivního řízení apod.). To však bohužel není případ výše uvedených pohledávek, nicméně ML věnuje a nadále bude věnovat

Městys Liteň vyjednával se Správou železnic o opravách budovy železniční stanice Liteň od roku 2018. Prozatímním výsledkem je opravená fasáda a střecha.

vybírání veškerých poplatků zvýšenou pozorností a bude využívat všechny zákonné možnosti k tomu, aby nedobytné pohledávky pokud možno nevznikaly (detailnější rozbor viz zápis).

Schválení rozpočtů ZŠ a MŠ

V bodech 19 až 22 byla hlasy všech přítomných schválena odměna ředitelce MŠ a dále rozpočty ZŠ, MŠ a ML pro rok 2021. Rozpočet pro ML zastupitelé schválili ve střední variantě předpokládaných příjmů. V době konání zasedání nebyly Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR schváleny příslušné zákony. Nakonec i nyní se právní experti ptou o to, zda byl nebo nebyl zákon vetován prezidentem republiky. V každém případě počítáme s propadem příjmů v roce 2021 o cca 2 miliony korun.

Opravy a územní plán

V bodech následujících pak zastupitelé souhlasili se Smlouvou o smlouvě budoucí o zřízení služebnosti inženýrské sítě. Jedním z dokumentů potřebných ke stavebnímu povolení na opravu chodníků a veřejného osvětlení v Nádražní ulici je vyjádření ke stavbě od Krajské správy a údržby silnic (KSÚS). Ta za protlak a podvrt bez zásahu do vozovky a podélné uložení kabelu VO do zeleného pásu a/nebo chodníku požaduje 4 150 Kč bez DPH.

Souhlasili také se zadáním Územního plánu ML v předloženém znění. ML předal podklady a požádal o pořízení územního plánu MěÚ Beroun Odbor územního plánování a regionálního rozvoje. Od pořizovatele jsme dostali zpracované zadání, které je opatřeno vyhodnoce-

ním s připomínkami), s úpravou Inventarizační komise, se závěrečným rozpočtovým opatřením (na konci každého roku je třeba srovnat stavy jednotlivých položek, aby odpovídal rozpočtovaný stav se stavem skutečným).

Nová správkyňe rozpočtu

V bodě posledním pak zastupitelé jmenovali Ing. Alenu Hupákovou novou správkyňi rozpočtu, neboť dosavadní správkyňe nenaplnila očekávání a neplní svou roli a svěřenou práci.

Vzhledem k faktu, že nikdo ze zúčastněných zastupitelů ani hostů nevznesl dotaz nebo podnět k diskusi, bylo veřejné zasedání panem starostou ukončeno ve 21:06 hodin.

První zasedání roku 2021 se koná ve čtvrtek 28. ledna opět formou videokonference, další ve čtvrtek 11. března. Jste srdečně zváni!

Hana Lukešová, místostarostka

Z NAŠÍ HISTORIE: Třicetiletá válka na Berounsku (1618–1648) 2. díl

V minulém díle jsme si řekli, co vedlo k rozpoutání třicetileté války, která začala právě bitvou na Bílé hoře, v tomto se podíváme na její průběh.

Síla stavovské armády byla daleko menší než císařské jak početně, tak materiálně. Stavové měli asi 20 000 mužů včetně žoldnéřů a spojenců. Oproti tomu armáda císaře Ferdinanda vedená Karlem Bonaventurou Buquoyem měla okolo 35 000 mužů. Samotná bitva začala kolem poledne 8. listopadu 1620, pravděpodobně v 11:30 hodin. Započalo ji pravé pochodující křídlo císařských vojsk, bylo však odraženo stavovským Thurnovým jízdním plukem a jezdci Bubnova jízdního pluku. Císařští kyrysníci stoupající do svahu byli při tomto úvodním výpadu rozprášeni stavovským jezdecktvem, do jehož čela se postavil sám Jindřich Matyáš Thurn. Stavovští svým útokem zatlačili císařské jednotky na ústup, pak ale museli čelit protiútoku císařských jezdců z druhého sledu, kteří pro změnu donutili k ústupu stavovské jezdce. Stavovská jízda se stočila a těžce udeřila na císařskou tercii. V tu chvíli však selhaly okolní stavovské jednotky, které musely čelit císařské pěchotě, a nedokázaly přejít do protiútoku a podpořit Thurnovy jezdecké oddíly. Jednalo se o šest kompanií Thurnova pěšího pluku (nejstaršího stavovského pluku).

Právě zde dochází k fatálnímu selhání, neboť tito zkušení vojáci postoupili vpřed, vypálili jedinou salvu a poté se dali na zběsilý útěk. K tomuto selhání nutno podotknout, že zůstává otázkou, kdo tyto vojáky vedl, neboť majitel tohoto pluku Jindřich Matyáš Thurn vedl v tu chvíli Bubnovu jízdu a jeho syn František Bernard Thurn velel zbývajícím čtyřem kompaniím téhož pluku v druhé vlně útoku. Svou roli sehrála i velmi nízká morálka vojáků unavených po dlouhých bojích, navíc již několik měsíců vymáhali dlužný žold. Přes to všechno byli postaveni bez velení na nejkritičtější pozici stavovského levého křídla. Lze tedy spekulovat o tom, že tito vojáci mohli mít pocit obětované jednotky. Toto selhání spustilo řetězovou reakci a stavovské levé křídlo se začalo nekontrolovatelně hroutit. Toho využili císařští vojáci, posílení čerstvým jízdním plukem a valonskou těžkou jízdou, a opět dalšími jednotkami napadli levé křídlo.

Na pomoc levému křídlu přispěla Anhaltova jízda a baron Hofkirch vedoucí dolnorakouskou jízdu, ale poté co byl Hofkirch zabit, dali se Rakušané na ústup a strhli spolu i Anhaltovce. Do boje také nastoupily čtyři kornety slezské jízdy, ale situaci se nepodařilo zvrátit. Poté, co se dala na ústup i Anhaltova pěchota, bylo po čtvrt hodině levé křídlo první řady definitivně poraženo. V tuto chvíli již byla císařská pěchota na pochodu na vrchol kopce, podporována těžkou jízdou z druhé řady a jednotkou kozáků. To způsobilo v řadách stavů paniku a uherská jednotka, která dosud stála v pozadí a do boje nezasáhla, začala ustupovat, což zapříčinilo pád celého stavovského levého křídla. V této situaci, která podle tehdejších tradičních doktrín znamenala prohranou bitvu, se ještě na nějaký čas podařilo zvrátit vývoj na stranu stavů mladému princovi Kristiánu Anhaltskému.

Princ Kristián Anhaltský měl k dispozici devět kornetů pluku ve střední druhé řadě a velel k protiútoku. Podpořen byl Kaplířovým plukem, moravskou jízdou a Mansfeldovou jízdu z prvního pluku. Útok byl veden na pravou tzv. německou císařskou tercii, která byla po předchozích akcích odhalená. Útok byl zprvu úspěšný, ukořistili praporec z pravého jízdního křídla a tři z císařské tercie, podařilo se jim i zajmout jejího velitele plukovníka Breunera. Odtud pokračoval útok mladého prince na citlivé místo styku císařské a ligistické

Velitel císařských vojsk Karel Bonaventura Buquoy padl nedlouho po bitvě na Bílé hoře 10. července 1621 při obléhání pevnosti Nové Zámky.

armády, kam před sebou vytlačil Löblovu jízdu. Zde útok podpořily uherské jednotky z pravého stavovského křídla a situace začala být pro císařské tak vážná, že i zraněný Buquoy si nechal sedlat koně. Mladý Anhalt v této chvíli nutně potřeboval pomoc pěchoty, které se mu nedostalo, a navíc se navracely císařské jednotky. Na Anhaltu začala dotírat Dampierrova i Löblova jízda, Cratz s bavorským plukem, který se vrátil. Hohenlohe i starý Anhalt se snažili dostat svoji pěchotu k mladému Anhaltovi, ale tento poslední pokus o zvrácení vítězství na svoji stranu stavům nevyšel – Anhalt mladší byl obklíčen zraněn a později i zajat dřív, než pěchota stihla dorazit.

Masakr v oboře

Nejznámější je závěrečná část útoku katolických sil na pravé křídlo stavovské armády v místě letohrádku Hvězda. Zúčastnily se ho jednotky z německých zemí najaté za peníze moravských stavů pod vedením Jindřicha Šlika s částí Thurnova pěšího pluku pod velením Františka Bernarda z Thurnu. Podle dochovaných záznamů a vyprávění se traduje, že u zdi letohrádku Hvězda došlo k ohromnému krveprolití, kde bojovaly moravské pluky do posledního muže a těla podlých byla na sobě údajně až do výšky zdi letohrádku. Pravdou je, že moravské pluky měly poněkud větší ztráty než jiné, ale nelze s jistotou říci, kolik mužů vlastně padlo a kolik jich kapitulovalo. Dokonce i hrabě Šlik byl zajat na jiném místě, než byl jeho pluk. Jak se následně ukázalo, plukovník Šlik byl profesionální voják, pro kterého změna stran nebyla ničím cizím. Po zajetí se dal do služeb císaře Ferdinanda i se svými přeživšími vojáky. O tom, že u letohrádku Hvězda nepadla většina jeho vojáků, svědčí zpráva z prosince 1620, kdy byly zbytky pluku shromážděny v Olomouci, a tam se vojáci Šlikova pluku hlásitě dožadovali nevyplaceného žoldu.

Pokračování na další straně

Pokračování ze strany 6

Bitva je porážkou Moravanů prakticky u konce. Přesto ještě krveprolití není konec. Za zdmí obory se odehraje masakr krvavější než poslední Šlikův odpor. Uvnitř obory se nachází výmarský jezdecký pluk a královská garda Fridricha Falckého. Jsou zde naprosto izolováni a o tom, jak probíhá bitva, nemají dlouho nejmenší tušení. Možná i proto nikdo nepomyslí na ústupovou cestu a neprobourá do zdi průlomů. Když vtrhnou do obory císařští vojáci rozrušení bojem s Moravany a podpoření ligistickými vojáky, strhne se řez, která spíše připomíná masakr. V oboře plné stromů se jezdci nemohou sešikovat do bojové formace a často bojují osamoceni a bez jakékoliv koordinace. Oborou se rozléhá nářek, křik, pláč a prosby o pomoc. Dokonce kapitán císařských, Merode de Warroux, když vidí bezúčelné vraždění, vydá se ke generálu Buquoyovi s prosbou o pomoc. Ten vysílá více než dvě stovky mužů na ochranu nepřátelských vojáků, kteří se chtějí vzdát, ale nikdo je neposlouchá. Než muži dorazí na místo, vraždění v oboře stihne učinit přítrž Maxmilián Bavorský. Královská garda je však pobita téměř do posledního muže.

Bitva definitivně skončila přibližně po 90 minutách. Pozorného čtenáře může napadnout, kde byl vlastně král Fridrich Falcký, když o něm v průběhu bitvy není zmínka. V době, kdy bitva začala, obědval s anglickými velvyslanci. Když se po obědě vydal na bojiště, setkal se u domu U Zlaté koule se s knížetem Kristiánem z Anhaltu, Jindřichem Matyášem Thurnem a Jiřím Fridrichem z Hohenlohe na určených koních. Ti mu sdělili smutnou novinu o prohrané bitvě. Král dojel k bráně a vystoupil na hradby, aby se přesvědčil sám. Poté, co z hradeb viděl prchající vojsko, dal se i on sám na svou

družinou na kvapný útěk a spolu s králem i nejvyšší zemští úředníci. Brzy byl k vidění smutný průvod z brány. Král zapomněl na svou královskou povinnost a jako psanec utíkal ze země. Následujícího dne, v pondělí dne 9. listopadu, vtrhlo císařské vojsko o 11. hodině dopolední do Prahy. Pražané doufali ve velkorysost vítězů, ti však Prahu nemilosrdně vydrancovali a generál Bouquoy prohlásil: „Za svou zradu měli byste býti všichni popraveni.“

Tak skončilo české stavovské povstání a císař Ferdinand se jako vítěz rozhodl se exemplárně potrestat rebely, omezit politický vliv šlechty a upevnit svoji moc v českých zemích. Důsledky porážky na Bílé hoře pak pocítili všichni obyvatelé bez rozdílu stavů. Část povstalců uprchla a chtěla pokračovat v boji proti císaři v zahraničí. Hlavní vůdce rebelů čekal trest v podobě propadnutí hrdel a majetku – 21. června 1621 se odehrála na Staroměstském náměstí poprava 27 českých „pánů“. Byla provedena dle přesného scénáře a měla sloužit odstrašujícím dojmem. Hlavy 12 popravených byly přibity ke Staroměstské bráně. Většině odbojných stavů v Čechách i na Moravě byl konfiskován majetek (připadl císaři věrným šlechticům). V roce 1627 začalo v Čechách a o rok později na Moravě platit Obnovené zřízení zemské. Na jeho základě byla potvrzena moc panovníka na úkor šlechty a katolické náboženství se stalo jedinou povolenou vírou. Rudolfův Majestát zanikl a jednalo se o zákonné potvrzení vítězství císaře nad stavy. V důsledku porážky povstání následně opustilo zemi mnoho evangelíků, jednalo se o 350 šlechtických rodin a několik desítek tisíc rodin měšťanů. Někteří, jako například Jindřich Matyáš Thurn, se vrátili do Čech za několik let se švédskými vojsky.

Jakub Kubič

TIP NA VÝLET: Ski areál Těškov

Za příznivých sněhových podmínek se můžete vydat do Ski areálu Těškov vzdáleného od Litně asi 40 kilometrů. Je velmi dobře přístupný z dálnice D5 Praha – Plzeň, stačí sjet na exitu č. 50 (Mýto) a vydat se po směrovkách na obec Těškov.

Areál funguje díky panu Zdeňku Rubášovi z cyklistického oddílu AC Sparta Praha, který pravidelně každý rok strojově připravuje trasy vlastně v jediném podbrdském lyžařském areálu.

Tratě jsou umístěny na pláních v okolí obce, k běžeckému jsou vhodné i přilehlé lesní cesty po známých okolních turistických zajímavostech. Skiareál se nachází u přírodního parku Radeč, ve kterém můžete vystoupat na vrcholy Brna (718 m) a Radeče (721 m), na jehož východním okraji se nachází zřícenina hradu Mitterwald.

Podle sněhových podmínek jsou připraveny tratě a okruhy v délkách 1,5 až 10 km upravených jak pro klasiku, tak i pro bruslení. V areálu je také k dispozici sáňkařský a snowboardový kopec a pláň pro snowkiting. Informace o aktuální situaci najdete na webu www.sparta-cycling.cz.

Milovníkům běžeckého lyžování doporučuji také webovou stránku www.brdskelisty.cz/lyzarske-trasy, na které najdou doporučené trasy jižních a středních Brdech a také v oblasti přírodního parku Hřebyny.

Markéta Reszczyńska

NÁPOVĚDA: LIDO, ESSEN, ANTRO, ARE	HORSKÝ SYSTÉM NA ÚZEMÍ RUSKA	BRITSKÝ OSTROV	ANGL. OZDOBIT	GIGANT		POHONNÁ HMOTA	ÚTVAR VZNIKLÝ SESOUVÁNÍM	NADĚJNÁ	RUSKÝ. FILM. REŽISÉR (NIKOLAJ, 1902-1976)	SPZ NÁCHODA
VÝPAD					NĚM. PŘÍSTAV					
ITAL. SÍDLO					TELEVIZE (LIDOVÉ)					
ZLOBR (TOLKIENŮV)					LISTNATÝ STROM ČÍNSKÁ POLOHED- VÁBNÁ LÁTKA					
ORGANISACE PRO LET. SPORTY									EAGLES NEST OUTFIT- TERS	BRZY (Z LAT)
TAJENKA 1						TAJENKA 2 A ON				
	ČÍSLOCE OSM	NĚM. SÍDLO	ČÁST RUKY	ONA DOUPĚ ang.			SLOVENSKÝ SOUHLAS KOČOVNÍCI			
MSTA								ANGL. VŮL OPOTŘEBO- VAT JÍZDOU		
HLAVNÍ MĚSTO BOSNY A HERCEGO- VINY									DOMÁCKY IZMAEL	UKAZOVACÍ ZÁJMENO
TAJENKA 3					TAJENKA 4 NEPŘÍMÁ CESTA					
ITALSKY JESKYNĚ						ŘÍZNUTÍ (MN. Č.) DETEKTIV E. S. GARDNERA				
	VENDETTA	STŘEDOVĚKÝ KOČOVNÍK	ZESÍLENÝ ZÁPOR	KOMÍHAT INIC. PÍSNIČKÁŘE MLÁDKA						
HLAVNÍ MĚSTO FILIPÍN							OMASTEK	SLEPIČÍ SLABIKA JMÉNO PROZAÍKA PAVLA		
TAJENKA 5									NÁZEV HLÁSKY R	MODEL FORDU
VZOREC NITRIDU TANTALU				MALÝ ROH						
ESTONSKÉ SÍDLO				TURECKÁ METROPOLE						